63ste Jaargang No. 5041 DAGBLAD Donderdag 20 Februari 1947

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 8, Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.

[illegible] steeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba [illegible] Postbus 14 Oranjestad tel. 38

[illegible] over de Palestijnse quaestie

Polen krijgt nieuwe constitutie

Bolivia wil uitgang naar zee

PALESTIJNSE QUAESTIE.

Heden kwam de Palestijnse quaestie in de kamer en Bevin verdedigde het beleid van de Engelse regering in een speech van twee en half uur. Hij werd bijgestaan door de secretaris van het departement voor koloniën Arthur Creech Jones. Er was ook critiek van de kant der Labour Partij. De vergadering werd niet in het publiek gehouden doch het was een zitting met gesloten deuren. Men zegt dat het er heet moet zijn toegegaan. Bevin gaf toe, dat men de quaestie niet kon oplossen door direct contact met de Joden en de Arabieren. Hij is van plan, liet hij uitkomen, de quaestie Palestina zonder enige nadere aanbeveling tot oplossing aan de Verenigde landen over te dragen (Londen, (AP) 19.2).

NIEUWE CONSTITUTIE.

Het Poolse parlement nam gisteren de voorlopige nieuwe constitutie aan met 330 tegen 17 stemmen (Warschau, (AP) 20.2).

UIT JAPAN.

[illegible] meldt uit Tokio het overlijden van Tadao Ikawa de financiële expert van Japan. Hij stierf op 45 jarige leeftijd en was een van de medehelpers van Nagara. Hij bereidde de Pearl Harbor aanval voor. Hij was lid van de Japanse senaat en tegelijk voorzitter van een verzekeringsmaatschappij, tevens was hij nog secretaris van de algemene democratische partij (Tokio, (AP) 19.2)

NAAR ARGENTINIË.

Heden publiceerde het Ministerie van Buitenlandse Zaken de tekst van de overeenkomst in zake de emigratie van een groot aantal Italiaanse arbeiders naar Argentinië. Hij blijkt, dat de emigratie volkomen in handen is van de Argentijnse regering (Rome, (AP) 19.2).

BOLIVIA..

Op een congres van kamers van koophandel liet men als het vurigste verlangen van Bolivia blijken het hebben van een uitweg naar zee. Dit zal de aanleiding tot oorlog wegnemen met de buurstaten (Texas, (AP) 19.2).

TRUMAN GAAT HELPEN.

Vanwege het Ministerie van landbouw weet te melden, dat er een noodwet wordt ingediend waarbij het mogelijk wordt om zeventien duizend ton meel naar Frankrijk te vervoeren om in het tekort te voorzien (Washington, (AP) 19.2).

ROND VON PAPEN.

In het proces van Von Papen getuigde heden Baron Gunther von Tschirschky dat Von Papen wel de enige man was, die jaren lang tegen Hitler kon opkomen (Neurenberg, (AP) 19.2).

KONINGIN JOSÉ NAAR ZWITSERLAND.

Uit regeringskringen wordt gemeld, dat de exkoningin Marie José van België, getrouwd met de koning van Italië, tesamen met haar vier kinderen, die minderjarig zijn, van de President van Zwitserland permissie hebben gekregen, om zich in Zwitserland te vestigen, op voorwaarde dat niemand van de haren zich met de politiek zal inlaten. Men wist echter ook te melden, dat deze permissie niet de koning Umberto gold. Italiaanse kringen menen dat men zich zal vestigen in een kasteel Jussy acht mijl ten Noord-Oosten van Génève (Bern, (AP) 19.2).

GEEN RUSSISCHE ATHLETEN NAAR LONDEN

Uit Chicago meldt men, dat de Russische athleten niet zullen worden toegelaten op de Olympia van Londen in 1948 daar zij niet zijn aangesloten bij de bond van amateurs-athleten (Chicago, (AP) 19.2).

NA - OORLOGSE PLANNEN.

De Britse regering zal volgens een zegsman uit regeringskringen de plannen voor het herstel van de economie gaan herzien.

Men zal de plannen tot nationalisatie niet laten schieten. Men wacht nog de rapporten van de experts af (Londen, (AP) 19.2).

MARSHALL SPREEKT ERG LANG.

In een ongebruikelijk lange rede heeft Marshall voor het eerst zijn visie uiteen gezet over de buitenlandse politiek van Amerika tot de overige Amerikaanse republieken. Dit was bij gelegenheid van een onderhoud met de nieuwe gezant van Colombia de heer Gonzales Restrepo Jaramillo. De eerste vereist liet Marshall uitkomen is, dat men elkander goed weet te verstaan.

De speech duurde wel 25 minuten. Men moet elkander beter leren kennen en dit zou o.a. kunnen gebeuren door het uitwisselen van films en zgn. „newreels". Verder wil men gezamenlijke culturele actie opzetten.

De gezant Restrepo was zeer enthousiast over het onderhoud, het was voor hem, getuigde hij na afloop, een zeer aangenaam onderhoud (Washington, (AP) 19.2)

DUITS BEZIT IN OOSTENRIJK.

Op de conferentie te Londen, waar men de vrede opmaakt voor Oostenrijk, kwam men te spreken over het Duitse bezit in Oostenrijk, dit moet aan de Geallieerden worden overgedragen. Men werd het niet eens hoe dit moet geschieden. De Russen dienden hierover een concreet plan, dat nadere détails verstrekt over deze quaestie (Londen, (AP) 19.2).

NEHRU EN JINNAH

Leiders in Indië.

EINDE OORLOGS-TOESTAND.

President Truman heeft bij het congres een wet ingediend, waar bij zijn volmachten, die de President zijn verleend sinds 1939 zullen worden ingetrokken (Washington, (AP) 19.2).

STAKING BIJ DE OLIE.

Uit San Francisco werd een staking van 20.000 arbeiders in de oliebedrijven aangekondigd, doch later berichten melden, dat de staking voor ongeveer vier uur werd uitgesteld (San Francisco, (AP) 19.2).

BRITS INDIË.

Hedenmorgen om half tien zou Attlee voor de kamers komen om te spreken over de onafhankelijkheidsbeweging. Men neemt aan, dat hij zal bekend maken, dat de evacuatie van de Engelsen uit Brits Indië binnen het jaar voltooid zal zijn. Het witboek dat de regering over deze quaestie uitgaf noemt de zelfde tijdslimiet. (Londen, (AP) 20.2).

PENICILLIN.

Een vliegtuig zal de grootste hoeveelheid penicillin die ooit vervoerd is naar Zuid Amerika brengen. Het vliegtuig dat zeven ton penicillin zal vervoeren zal over Trinidad naar Zuid Amerika vertrekken. (Miami, (AP) 20.2)

CONFLICT IN INDIË.

Het Noordamerikaanse vrachtschip Martin Behrman ligt in de haven van Cheribon en laadt daar rubber, suiker en sisal. Het schip zal door de Nederlanders worden opgebracht, daar de haven wel door de Indonesiërs gecontroleerd wordt, doch zolang de onderhandelingen over de on[illegible] niet [illegible] zijn, staan de Nederlanders dergelijke verschepingen niet toe. (Batavia, (AP) 20.2).

PARIJS.

In verband met stakingen zonden de kranten uit Brussel hun edities naar Parijs en zorgden er voor dat er veel Franse nieuws in stond. (Parijs, (AP) 20.2).

KAN NIET WAAR ZIJN.

Er was een gerucht als zou Franco een handelsovereenkomst getekend hebben met Rusland. Het Russische nieuwsbureau Tass noemde dit bericht werkelijk onbenullig.

Het moet in de wereld gekomen zijn, in verband met de onderhandelingen met Noorwegen.

NANKING.

Er is een informeel protest ingediend tegen het feit, dat de Brits Indische leider Nehru een vertegenwoordiging toestaat op de panasiatische conferentie, om Tibet te vertegenwoordigen. „Nu Tibet een deel is van China mag dit niet meer", meent men in Nanking. De conferentie zal plaats hebben in Delhi (Nanking, (AP) 20.2).

RUSSEN UIT OOSTENRIJK?

Men ontkende berichten te hebben ontvangen, dat de Russen voor drie Maart uit Oostenrijk zouden vertrekken. De officiële Russische autoriteiten in Wenen weten daar niets van wel nam men waar dat een aantal Russische families uit de zone die door de Russen is bezet naar Rusland zijn teruggekeerd. (Wenen, (AP) 20.2).

Een Jochie uit Oostenrijk met Russische soldaten.

het nieuws van vandaag

Twee dagen hadden we geen nieuws van vandaag en het nieuws is nog hetzelfde.

In Engeland is het nog koud en al geeft men niet veel telegrammen door we weten dat de situatie nog heel critiek is. Men sprak er over de Palestijnse quaestie. Bevin alleen heeft twee en een half uur lang gesproken. Het was achter gesloten deuren, doch de journalisten, die zeker aan de deur hebben staan luisteren, weten te melden dat het er heet aan toe ging. Zonder verder commentaar wil men die hele quaestie maar aan de Verenigde Landen overdoen.

In Lake Success komt men niet verder. Gromyko wordt populair zegt men. Hij geeft autographen en men komt luisteren naar zijn speechen, zonder die te verstaan. Dit alles is maar bijkomstig; dramatischer is dat er geen oplossing mogelijk schijnt. Rusland maakte verder wat ruzie met verschillende landen. Er staat iedere dag wel iets in de Russische kranten, waarover anderen zich kan opwinden.

In Polen werd een voorlopige nieuwe grondwet aangenomen, de nieuwe volgt wel.

In Zuid-Amerika zijn ook problemen, zo horen we daar ineens dat Bolivia graag een uitweg wil hebben naar zee, wil Bolivia een Polen zijn in Zuid-Amerika?

Feestviering in verband met de geboorte van prinses Maria Christina (en niet Christiana) was er overal over de wereld. Men meldde het ook in de straten van Batavia. (Aruba vierde het gisteren).

In Indië doet zich een nieuw probleem voor, nu er een Amerikaans schip in de haven ligt van Cheribon en deze haven „republikeins" wordt genoemd. De Nederlanders zullen nog geen handel toestaan met de republikeinen? Het wordt voor de heer Walter Foote oud consul van Amerika op Curaçao nu consul in Batavia een hete dag vandaag. De man zal wel geen conflicten dulden en de zaak in vrede oplossen.

In Amerika vreesde men een staking bij de olie, het werd gelukkig uitgesteld.

Truman vroeg aan het Congres, om zijn mandaten in te trekken, vreemd genoeg heeft de president daar nog de oorlogsvolmachten, die pas in Juli zouden aflopen.

Hoover heeft zeker reeds telegrammen gestuurd, althans we zien dat Amerika reeds meel naar Europa gaat verschepen. Hij sprak met de Paus.

Oostenrijk staat in het brandpunt van de belangstelling en er zijn reeds geruchten dat men de Russen kwijt raakt. We weten niet hoever de heren in Londen zijn, de vorige week waren ze pas bij artikel zes van het op te stellen vredesverdrag, doch men heeft beloofd wat harder te zullen werken. Het gaat echter niet zo gemakkelijk met de Russen aan tafel. Men delibereert nog over de bezittingen van de Duitsers in Oostenrijk. Een onduidelijk telegram over het proces van von Papen meldt ons, dat die mijnheer een geweldige invloed moet gehad hebben.

Een wonderlijk portret die von Papen. Zou hij zich in Neurenberg er ook nog uit kunnen praten? Men kan natuurlijk een eind meegaan met een vijand, om een kans af te wachten hem een duw te geven, doch deze heer schijnt een breed begrip van geoorloofde samenwerking gehad te hebben.

RUILHANDEL.

Een ruilhandel met koloniën in 1947??

Een lid van de Labour Party genaamd Norman Smith, lid voor Nottingham stelde bij de debatten in de kamer voor, om de West Indische bezittingen van Engeland maar te verruilen voor kapitaal en goederen uit Amerika. Er kwam geen commentaar van regeringswege over dit voorstel tot ruil.

Het zou dan gaan over de Bahamas, Barbados, de Leeuwardseilanden, Trinidad, Tobago, de Bovenwindse eilanden evenals ook Brits Honduras. (Londen, (AP) 20.2).

MEXICAANSE PAARDEN.

Nadat de Venezolaanse boot „Nueva Esperanza" twintig dagen in de haven van Tampico heeft gelegen is dit stoomschip leeg vertrokken, twee maal kwamen zij reeds om paarden te halen, doch nu moest men de paarden in quarantaine houden, in verband met mond en klauwzeer. (Tampico, (AP) 20.2).

ONS KONINKRIJK

UTRECHT HELPT.

De stad Utrecht, die het Hongaarse [illegible] „[illegible] Weissenburg" adopteerde, zal 100 voedselpakketten zenden om de nood van de bevolking aldaar te lenigen (Aneta, 20.2).

PRINS BERNHARD ONTVANGT.

Morgen zal Z.K.H. Prins Bernhard den President van Oost-Indonesië en diens vrouw op audiëntie ontvangen (Aneta, 20.2).

BARMHARTIGHEID.

Vele inwoners van Amsterdam boden hun warme huizen aan voor verpleging van zieke kinderen die wegens kolengebrek niet in hun eigen huizen verpleegd kunnen worden. (Aneta 20.2).

Z. H. DE PAUS ONDERSCHEIDT.

Z. H. de Paus van Rome onderscheidde Z.H.E. Monseigneur van der Putten uit Bergheim bij Oss in Brabant met de functie van Eerste Geheimschrijver. Deze functie is de hoogste onderscheiding onder de Pauselijke Prelaten. (Aneta, 20.2).

BERNHARD VAN LEER OP REIS.

De Nederlandse millionair Bernhard van Leer heeft een vliegtuig gecharterd om tezamen met zijn vrouw, de filialen van zijn metalen-fabrieken, die over de gehele wereld verspreid zijn, te gaan bezoeken.

Het vliegtuig is uitgerust met een keuken en een verwarmde huiskamer. (Aneta, 20.2).

PROF. LOGEMANN: „HET WAS EEN SUCCES".

Woensdag zijn de zes leden van de parlementaire commissie, die zes weken in de West heeft vertoefd teneinde besprekingen te voeren met mensen uit Curaçao en Suriname teruggekeerd. De commissie is optimistisch inzake de mogelijkheid tot een goede verstandhouding tussen Nederland en de gebiedsdelen in de West.

Prof. Logemann heeft gezegd, dat de reis van een commissie een succes is geworden. (Aneta, 20.2).

Onderwijs

Uit het rapport der Profs. Goudriaan en Dresden.

1). Een eerste eis op dit gebied lijkt ons, dat zo spoedig mogelijk wordt overgegaan tot invoering van leerplicht, ten minste tot de 14-jarige leeftijd.

2). In veel ernstiger mate dan in Nederland bestaat hier de klacht, dat de kinderen onvoldoende bedreven zijn in lezen, schrijven en rekenen. Het spreekt vanzelf, dat er van geen verdere ontwikkeling sprake kan zijn, voordat op dit gebied een degelijke grondslag is gelegd. Wij vragen daarom aandacht voor een belangrijke verkleining van het aantal leerlingen per klasse, bijvoorbeeld tot hoogstens 36, voor een goed verzorgde opleiding der leerkrachten en voor een streng handhaven der eisen, alvorens een diploma wordt verstrekt.

3). Door vreschillenden is gewezen op de moeilijkheden, die in dit Gewest bestaan, doordat de omgangstaal — op de groot[illegible] niet wordt gebruikt als voertaal bij het onderwijs. In het uitvoerige rapport De la Try Ellis worden enige meningen omtrent dit punt vermeld, maar er wordt geen bepaalde conclusie aanbevolen. Het komt ons voor, mede op grond van verschillende gesprekken met autoriteiten en belanghebbenden, dat vastgehouden moet worden aan het gebruik van een voertaal, waarin publicaties van culturele en wetenschappelijke aard plegen te verschijnen. Als zodanig komt in de benedenwindse eilanden het Nederlands in aanmerking, dat bovendien het verkeer met Nederland in Europa gemakkelijker maakt. Wij geloven, dat op de bovenwindse eilanden het Engels als voertaal zal moeten worden gehandhaafd.

Met het oog op de grote betekenis van de Lago zou op Aruba het belang der bevolking gediend zijn door een extra onderwijs in het Engels, zo nodig onder verlenging van den duur der schoolopleiding.

Bij een bespreking met een aantal leidende personen van de Lago werd ons verzekerd, dat den Arubanen de weg tot de hoogste posities zou openstaan, mits zij met grotere ontwikkeling in het bedrijf binnenkwamen. Hierbij werd de Amerikaanse opvatting op dit gebied ten voorbeeld genomen, waarbij ook ingenieurs op de onderste sport van de ladder beginnen. Wat hun aanleg betreft, werden de Arubanen door bedoelde heren stellig bruikbaar geacht. In het licht van deze besprekingen zouden wij het volgen van ten minste middelbaar onderwijs en zo mogelijk middelbaar technisch onderwijs met nadruk willen aanbevelen. De practijk zal moeten uitwijzen, of het aantal leerlingen voor dit onderwijs op Aruba groot genoeg is om daar ter plaatse een middelbare school te vestigen.

4). Het artikel omtrent het onderwijs in Curaçao van de hand van den Heer Goslinga in het nummer van Mei/Juni 1945 van Neerlandia, geeft zeer belangrijke inlichtingen omtrent de omvang en de resultaten van het onderwijs. Met name komen daarin ook gegevens voor omtrent het vakonderwijs. Op dit punt wordt goed werk verricht, zowel door de scholen, die door de Overheid worden betaald of gesubsidieerd, als ook de vakscholen, die door de Oliemaatschappijen in stand worden gehouden. Wij achten het een gelukkige omstandigheid, dat op de Ambachtsschool een cursus van drie jaar is gehandhaafd, vooral omdat in dit Gewest de gelegenheid vrijwel ontbreekt om leerlingen, die slechts twee jaar ambachtsschoolonderwijs hebben genoten, een verdere ontwikkeling bij te brengen in bedrijven, onder toepassing van een officieel geregeld leerlingenstelsel. Hoewel ons van verschillende zijden werd verklaard, dat de bruikbaarheid der inheemse werklieden weinig bevredigend is, hebben wij toch ook stemmen vernomen, die in dit opzicht minder pessimistisch zijn en wij menen reden te hebben om te vertrouwen, dat een verder doorwerken van het ambachtsonderwijs op den duur zal leiden tot het beschikbaar worden van behoorlijke vaklieden op verschillend gebied. Met name de ervaringen der olie-maatschappijen, die ongeveer 1/3 gedeelte van haar personeel hebben ontleend aan de [illegible] haar eigen vakscholen voor een geschikte vorming zorgdragen, stemmen ons in dit opzicht nogal optimistisch.

5). Wat de aanleg voor bepaalde beroepen betreft, menen wij een verschil te constateren tussen de bevolkingen der drie benedenwindse eilanden. Hoewel dit oordeel natuurlijk niet moet worden beschouwd als te gelden voor alle leden der bevolking, zouden wij toch bij de keuze van een vestigingsplaats voor verschillende bronnen van welvaart, rekening wilen houden met het vermeende verschil, dat hierop neerkomt, dat Aruba de voorkeur verdient voor nijverheidsondernemingen, Bonaire voor landbouw (tuinbouw) en veeteelt en Curaçao voor handelsondernemingen.

6). Wij achten het een zeer gelukkige omstandigheid, dat Curaçao in het bezit is gekomen van een middelbare school en wij zijn toevallig in de gelegenheid de resultaten van het daar ontvangen onderwijs enigermate te beoordelen, doordat wij in Nederland in aanraking zijn geweest met enkele oud-leerlingen van die school. Het spreekt vanzelf, dat handhaving van dit onderwijs bepaald noodzakelijk moet worden geacht. Wellicht zal het zelfs in de naaste toekomst mogelijk blijken aan die school ook gelegenheid te geven tot het volgen van voorbereidend hoger onderwijs (gymnasium), zodat ook degenen, die een universitaire opleiding willen gaan volgen, dit gebiedsdeel niet eerder behoeven te verlaten, dan wanneer zij student gaan worden. Dit zou het grote voordeel met zich medebrengen, dat het gezinsverband ook in die gevallen zo lang mogelijk blijft gehandhaafd en wij behoeven niet toe te lichten, dat dit uit een opvoedkundig oogpunt uiterst gewenst zou zijn.

7). Een maatregel met overeenkomstig effect, en die ook passen zou in het kader van een toekomstige vestiging van industrieën, zien wij in de stichting van een middelbaar technische school. In de naaste toekomst zou het programma zich kunnen beperken tot de werktuigkundige richting.

Eventueel kan ook worden overwogen toevoeging van de richting voor weg- en waterbouwkunde. Een kern hiervoor is reeds aanwezig in de opleiding in het landmeten. Het moderne le-

ven eist ook buiten de eigenlijke bedrijven zoveel technisch gevormde krachten, dat de oud-leerlingen van een dergelijke school zeker een belangrijke taak zouden kunnen vervullen in de maatschappij van dit gewest.

8). Wat de opleiding der meisjes betreft, na de lagere school of de Mulo-school, geloven wij niet, dat voldoende voorzieningen bestaan. Wellicht zou in de eerste plaats huishoudonderwijs met inbegrip van elementaire voedingsleer en hygiëne kunnen worden toegevoegd.

Daarenboven zouden wij, ter bevordering van de door ons in Hoofdstuk XI sub 4 genoemde confectie-industrie, een passende vakopleiding hiervoor willen zien ingevoerd. Verder zou het èn uit een oogpunt van betalingsbalans èn uit een algemeen sociaal oogpunt wenselijk zijn, dat ook opleiding tot verpleegster van de meisjes uit dit gebiedsdeel werd gestimuleerd. Al lukt dit niet dadelijk, zette men de pogingen in die richting toch voort.

Inzake het belang van een opleiding tot verkoopster verwijzen wij naar Hoofdstuk X sub 4. Op de bovenwindse eilanden, in het bizonder op Saba, is een groot overschot ontstaan aan vrouwelijke bevolking. Weliswaar houdt een gedeelte daarvan zich bezig met de vervaardiging van het zgn. Spaanse werk, maar wij menen, dat er aanleiding is daarnaast stelselmatig andere takken van vrouwenarbeid te bevorderen. Wij zouden daarom voor de daar wonende meisjes cursussen, bijvoorbeeld in machineschrijven, ingevoerd willen zien. Ook zou bevorderd moeten worden, dat het vervaardigen van kleren voor deze bevolking op de eilanden zelf en zoveel mogelijk door vrouwen, geschiedt. Het boven opgemerkte omtrent verpleegsters geldt met name ook voor de bovenwindse eilanden.

9). Wij hebben met grote voldoening geconstateerd, dat in de kringen, die terzake leiding geven, een open oog bestaat voor de toepassing van nieuwere methoden voor onderwijs en opvoeding. Hoewel wij beseffen, dat een spoedige toepassing grote bezwaren zal ontmoeten door de schaarste aan geschikte leerkrachten, willen wij toch ook op deze plaats een krachtige aanbeveling doen horen voor het Montessori stelsel, dat in Nederland op zulke voortreffelijke resultaten kan wijzen. Afgezien van de voordelen op onderwijs-gebied in de engere zin, blijkt het Montessori stelsel onder goede leiding een krachtig hulpmiddel te zijn voor de ontwikkeling van belangrijke culturele en sociale eigenschappen, kunstgevoel (muziek en beeldende kunst), verdraagzaamheid, geschiktheid tot samenwerking, belangstelling voor het werk van anderen en eerbied voor de schoonheid in de natuur en niet te vergeten waardering voor de arbeid als zodanig, onafhankelijk van de commerciële waarde van de resultaten.

10). De lichamelijke opvoeding in het kader van het onderwijs heeft weliswaar de aandacht van de autoriteiten, maar de gelegenheid tot het beoefenen van gymnastiek en sport verdient toch op alle scholen stellig een grote uitbreiding. Het is bekend, hoe groot de invloed ook van deze werkzaamheden is op het karakter der leerlingen. Een flinke beperking is gewenst in de omvang van het te verrichten huiswerk, dat op het ogenblik de kinderen buitengewoon zwaar belast. Zodoende zal ook tijd kunnen worden gevonden voor het beoefenen van de lichamelijke opvoeding en voor zaken van cultureel belang.

11). De gelegenheid tot ontwikkeling na het verlaten van de school is uiteraard in dit Gewest beperkt. Het lezen van boeken en tijdschriften, een krachtig hulpmiddel daartoe, wordt mogelijk gemaakt, doordat de bibliotheek en leeszaal — thans gehuisvest in een zeer passende localiteit — naar het ons voorkomt voldoende middelen ter beschikking heeft voor het op peil houden van deze bronnen van kennis en cultuur. Intussen kunnen uiteraard slechts de inwoners van Willemstad ten volle van de gelegenheid gebruik maken. Het is ons bekend, dat op de andere eilanden filialen in stand worden gehouden. Wanneer men zorgt, dat op die eilanden ook steeds een bijgewerkte copie aanwezig is van de hoofdcatalogus, zal het nut van deze inrichting voor het gehele gebiedsdeel zo groot mogelijk zijn.

Het spreekt vanzelf, dat daartoe ook voldaan moet zijn aan de eis, die wij elders in dit rapport in ander verband als onafwijsbaar vermelden, dat het verkeer tussen alle eilanden frequent en betrouwbaar moet worden onderhouden. Wat de taal betreft, in welke de boeken en tijdschriften aanwezig dienen te zijn, verwijzen wij naar het in de aanvang opgemerkte, waaruit volgt, dat Nederlands en Engels in de eerste plaats in aanmerking komen. Daarnaast zal, gezien de innige betrekkingen met Spaans sprekende landen, ook aandacht aan het Spaans moeten worden gewijd.

Het grote gebrek aan ontspanningsmogelijkheid op de bovenwindse eilanden kan worden verzacht door de bevordering van beoefening van muziek. De bevolking heeft daartoe zeker aanleg, maar het ontbreekt aan initiatief.

Het is uiteraard niet mogelijk op de bovenwindse eilanden de gelegenheid tot ontwikkeling zo hoog op te voeren, als dit op de benedenwindse eilanden uitvoerbaar is. Wij zouden het daarom toejuichen, indien de gelegenheid werd geopend voor jongelui uit de bovenwindse eilanden, die blijk geven van bizondere aanleg, een verdergaand onderwijs op het eiland Curaçao te volgen, rekening houdende met de draagkracht der betrokken ouders.

12). Wij menen, dat ook op het gebied van de verhoging van het cultuurpeil uw Stichting nuttig werkzaam kan zijn, door de stoot te geven tot de oprichting van een cultureel tijdschrift. Dit zou elke maand, of desnoods om de andere maand, kunnen verschijnen. De redactie zou in dit gebiedsdeel gevestigd dienen te zijn, eventueel met vaste medewerkers in Nederland. Het tijdschrift zou niet alleen stimulerend moeten zijn voor de lezers, maar het zou ook moeten opwekken tot zelf schrijven. Het peil zou zich moeten aanpassen aan wat geschikt is voor den lezer in dit gewest en juist in dit opzicht kan een redactie hier veel beter oordelen dan een redactie in Nederland.

Het tijdschrift zou moeten fungeren als een vrije tribune, waar elke eerlijke en goed gemotiveerde overtuiging aan het woord kan komen. De redactie ware daarom samen te stellen uit bijvoorbeeld 4 à 5 leden, zodat de voornaamste geestelijke stromingen daarin vertegenwoordigd kunnen zijn.

Wat onderwerpen betreft, komen zowel belletrie als andere kunst, folklore, geschiedenis, economie, natuurbeschrijving, mededelingen van belangrijke gebeurtenissen op cultureel gebied, stichting van ondernemingen, kortom alle zaken in aanmerking die door een algemeen ontwikkeld lezer op prijs gesteld kunnen worden. Zo nodig zou uw Stichting een garantiefonds beschikbaar kunnen stellen.

CURAÇAO

MGR. VERRIET.

Heden, 20 Februari verlaat Mgr. Verriet Amsterdam om per vliegtuig van de K.L.M. naar Curaçao te vertrekken. Een goede reis wensen we Hem.

MORGEN VRIJDAG 21 FEBRUARI.

Morgen Vrijdag is het Vasten en Onthoudingsdag. Het is verboden meer dan één volle maaltijd te gebruiken, tevens is het gebruik van vlees en vleessaus verboden.

KRANSLEGGING.

Een groep Oud-leerlingen van St. Rosa legde een krans op het graf van wijlen Moeder Christine

K.S.C.

Zaterdag Stormvogels — D.O.W.; Zondag Dos Caminos — D.B.O. Zondag 2 Maart — Wandeltocht rond het Schottegat. Men geven zich op bij de commissieleden.

FELICITATIES VAN CURAÇAOSE KATHOLIEKE PARTIJ.

„Hare Majesteit Koningin Wilhelmina, Nederland

Curaçaose R.K. Partij biedt Uwe Majesteit hartelijke gelukwensen aan met geboorte Oranjetelg onder betuiging van aanhankelijkheid en trouw.

De Voorzitter,
Rozendal.
De Secretaris,
Sprockel.

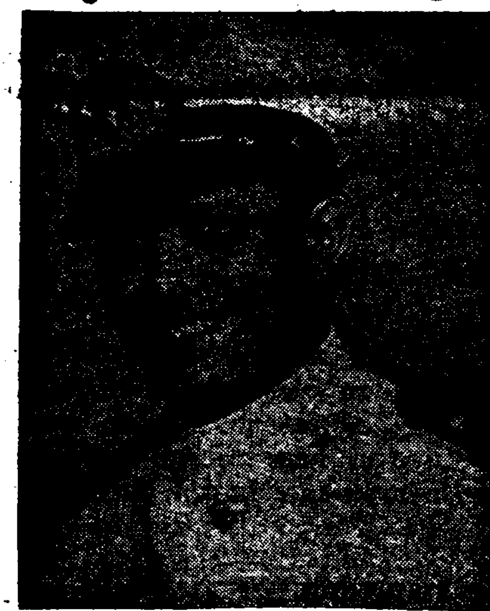
HH KK HH Prinses Juliana en Prins Bernhard, Soestdijk, Nederland

Curaçaose R.K. Partij biedt Uwe Koninklijke Hoogheden hartelijke gelukwensen aan met geboorte Oranjetelg.

De Voorzitter,
Rozendal.
De Secretaris,
Sprockel.

VERTREK.

Ltz. der eerste Klasse Huug A. Corsten, voorheen Chef Personeel van de Militaire Staf te

HUUG A. CORSTEN.

Curaçao is gisteren naar Nederland vertrokken. Op het vliegveld Hato waren verschillenden aanwezig om hem vaarwel te zeggen.

BEZOEK VAN DE PARLEMENTAIRE COMMISSIE AAN HET EILAND ST. EUSTATIUS.

7 Februari 1947. Vrijdag 17.30 uur kwam hier aan het ms. Kralendijk. Aan boord bevonden zich de leden van de Parlementaire Commissie: Mr. G. Kropman, Prof. Dr. J. de Zwaan, Dr. S. E. B. Bierema, H. Meijerink, G. Wagenaar, Prof. Dr. J. H. A. Logemann en de Secretaris Mr. M. F. F. A. de Neree tot Babberich, alsmede de Heren W. R. Plantz en A. M. van Weel.

De Ondergezaghebber, Ernest Voges, wilde zich per roeiboot aan boord begeven om de Commissie te verwelkomen. Wegens de grote deining van de zee had er echter enig oponthoud plaats. Toen de Ondergezaghebber zich per roeiboot op zee begaf, bleek de deining nog te groot te zijn en om niet tegen de oude steiger op te slaan, was hij genoodzaakt in de zee te springen. Toen de Heer Voges met een nat pak aan boord kwam, zagen de Leden van de Parlementaire Commissie wel wat tegen op om zo'n zelfde avontuur mede te maken. De gasten kwamen echter droog voets aan wal, dank zij de ervaring van enige vissers, die hun kunde toonden en de boot temidden van de zware zeedeiningen veilig op het strand wisten te zetten.

Na zich verfrist te hebben, werd te 19 uur door den Ondergezaghebber, Ernest Voges, een diner aangeboden in zijn ambtswoning. Terwijl de heren tafelden kwam een locale muziekband onder leiding van den Heer Lee Pompier een aubade brengen, wat een spontane uiting was van de bevolking voor haar Nederlands gezindheid.

Na afloop was er een receptie, waaraan druk gebruik werd gemaakt. Onder de receptie sprak de Heer Ernest Voges de gasten ongeveer als volgt toe:

„Mijnheer de Voorzitter, Leden van de Parlementaire Commissie,

Namens de bevolking van St. Eustatius heet ik U hartelijk welkom op ons klein Eiland.

Deze dag betekent voor ons een herleving van de groot Nederlandse gedachte, dat ook op St. Eustatius de Nederlandse Vlag wappert en zich één gevoelt met Nederland.

Ook al deelt St. Eustatius niet in de economische voordelen van het Gebiedsdeel Curaçao, toch heeft in de bange honger-dagen, die Nederland beleefd, St. Eustatius ook weten bij te dragen in een spontane hulp-actie. St. Eustatius was een van de eerste Nederlandse eilanden in dit Gebiedsdeel, die meer dan f 5000.— onder de bevolking van nauwelijks 1000 zielen wist bijeen te brengen om in de eerste nood te voorzien en het zo geteisterde Moederland te helpen.

St. Eustatius werd eens in het verre verleden genoemd de „Golden Rock". Was het niet in de 17e eeuw dat de Zeeuwse reders hun kolonisten hierheen zonden „om toebak te planten en goede winninge te doen". Om een enkel feit aan te halen uit de goede dagen, dat St. Eustatius beleefd heeft, moge blijken uit het feit, dat toen Admiraal Rodney dit eiland veroverde, sleept hij een oorlogsbuit van meer dan 40.000.000 guldens weg. Telde het eiland eens meer dan 30.000 inwoners, deze tijd van welvaart is voorbij en drukt zich wel heel duidelijk uit in het teruglopen van het aantal inwoners tot 1000 in getal.

De geschiedenis van St. Eustatius deelt ons mede, dat er eens een zeer bloeiende tabak- en suikercultuur was, die een goed bestaan aan vele gezinnen gaf. Waar men in het Moederland zo uitziet zich elders te gaan vestigen, zal er op St. Eustatius plaats voor enkele energieke Nederlandse landbouwers om hier een goed bestaan te vinden en mogen wij zo vrij zijn, Uw aandacht te vestigen op deze aangelegenheid voor eventuele aanvragen in het Moederland.

Waar men momenteel in Curaçao bezig is met de decentralisatie van het bestuur der eilanden, hoopt de bevolking van St. Eustatius, waar van U hier een vertegenwoordiging vindt, dat bij deze komende nieuwe ordening met haar belangen ook rekening zal gehouden worden.

Mijne Heren. Ik ben er van overtuigd, dat dit bezoek, dat zulk een intiem karakter draagt, de Nederlandse gedachte meer onder ons zal verlevendigen.

Mag ik de Heren uitnodigen tot het heffen van een heildronk op onze geëerbiedigde Vorstin Hare Majesteit Koningin Wilhelmina."

Hierop antwoordde Mr. G. Kropman, Voorzitter van de Parlementaire Commissie met een woord van waardering en dank voor de gullen gastvrijheid, die een aangename herinnering zal blijven aan het bezoek van St. Eustatius.

Nog geruime tijd onderhielden zich de gasten temidden van de aanwezigen.

8 Februari 1947.

Vroeg in de morgen werden reeds verschillende historische plaatsen op het eiland bezocht, o.a. de ruïnes van de oude Nederlandse Hervormde Kerk, waarvoor Prof. v.d. Zwaan een bizondere belangstelling toonde, verder verschillende marmeren graftomben met hun schoon gebeeldhouwde bijbelse taferelen uit de 18e eeuw op het Joodse kerkhof, daarna het hospitaal, Fort Oranje, de proeftuin, de Nederzetting Concordia, het vliegveldje, en de plantage Schotsenhoek.

Ook werden besprekingen gehouden met de landraden.

Ongeveer 15 uur kwamen de heren weer veilig aan boord van de Kralendijk en vertrokken naar Saba.

Feesten voor Prinses Marijke

TRACTATIE.

Op de Prinsessedag werden door de Oranje-vereniging ook de zieken en ouden van dagen bezocht. Men ging met muziek naar Zaquito, naar Habaai. Men bedacht de zieken van het St. Elisabeth's hospitaal en ook de ouden van dagen op het Koningin Wilhelmina tehuis. De kinderen van Habaai waren wat blij met de gebakjes. De chauffeur vond het zulk een mooi idee die kinderen te tracteren, dat hij zelf de rit niet in rekening wilde brengen. Men heeft velen blij gemaakt.

RIFBRUG TE KLEIN VOOR GROOTS VUURWERK.

De Oranje-vereniging Curaçao bericht, dat het grote vuurwerk ter gelegenheid van de geboorte van Prinses Marijke zal worden afgestoken op Vrijdagavond, 21 Februari om 20 uur. Doordat dit vuurwerk van zodanig formaat is als voorheen nimmer op Curaçao werd aanschouwd, is het niet mogelijk gebleken de traditionele plaats van opstelling, de Rifbrug, ervoor te gebruiken. Daarom zal het ditmaal worden opgesteld op de Waaigatkade (langs het Waaigat aan de zijde van Scharloo), waardoor een opstellingsfront van 180 meter, dat nodig is, kan worden verkregen.

Deze nieuwe plaats zal tevens aan de burgerij een ruimere gelegenheid bieden het vuurwerk goed te zien van het Cornelis Berchplein af verder langs de gehele De Ruyterkade. De Fuikstraat (zijstraat van de Nieuwestraat) geeft toegang tot het gedeelte van het terrein bestemd voor de autoriteiten.

Het verkeer zal die avond worden omgelegd, waaromtrent van de zijde van de Politie aan het auto-rijdend publiek wordt medegedeeld, dat het verkeer komende van Berg Altena wordt geleid over Julianaplein — van Walbeeckplein — Nieuwestraat — Theaterstraat — Pietermaai. Het verkeer komende van Otrabanda gaande in de richting Berg Altena wordt geleid over Pietermaai — van Walbeeckplein — Julianaplein. Alle verkeer Columbusstraat de Ruyterkade en Abraham de Veerstraat — de Ruyterkade wordt gesloten.

Aan een ieder wordt verzocht vorenvermelde kennisgeving verder te verspreiden opdat de burgerij in grote getale dit vuurwerk zal bijwonen. Daarom Vrijdagavond allen naar het Waaigat.

TE NEW YORK.

De geboorte van Prinses Marijke werd Dinsdagnacht gevierd te New York, alwaar de meeste Nederlanders zich verzamelden in de clublokalen van het Nederlands Clubhuis. Na de Wilhelmus gezongen te hebben brachten zij een drie cheers aan de nieuwe prinses en het huis van Oranje. De Nederlandse kolonie heeft het volgend telegram naar het Prinselijk Paar gezonden:

„De leden van de Nederlandse Colonie te New York hebben zich verzameld in het Nederlands Clubgebouw om de geboorte van de nieuwe prinses te vieren. Zij zenden beleefd hun gelukwensen aan en hopen veel voorspoed voor het Huis van Oranje" (Aneta, 20.2).

PRINSES MARIJKE.

Gisteren keerde uit Ned. Indië naar Amsterdam terug het vliegkampschip Karel Doorman. Het grote nieuws van de geboorte van Prinses Marijke werd reeds om 3 uur aan boord bekend gemaakt door de wereld radio omroep.

Het heugelijk nieuws van de geboorte werd in Nederlands Indië met grote vreugde ontvangen. Versierde brandwagens vermeldden het nieuws in de buitenwijken van Batavia.

Generaal Spoor en Admiraal Pinke zonden felicitatie-telegrammen aan Koningin Wilhelmina en het Prinselijk Paar. Ook Dr. van Mook zond telegrammen.

Overal ter wereld vierden de Nederlandse gemeenten en Kolonies de geboorte van Prinses Marijke. (Aneta, 20.2).

Hedenmorgen deed Z.K.H. Prins Bernhard ten Paleize te Soestdijk aangifte van zijn vierde dochter wier namen luiden: Maria Christina. In het dagelijks leven zal Zij genoemd worden Marijke.

Tijdens de aangifte voor de burgerlijke stand waren Minister President Beel, de persfotografen en journalisten de eersten die de jongste prinses mochten aanschouwen.

Gistermorgen om 7 uur zagen de prinsessen Beatrix, Irene en Margriet voor het eerst haar zusje Marijke. Beatrix mocht Haar even in de armen houden.

De Nationale feestdag werd alom te lande op grootse wijze gevierd en met grote vreugde bezield gingen de mensen naar de bureaux om hun namen te zetten in de felicitatie-registers.

Reeds zijn gelukstelegrammen binnen van de Staatshoofden van Zweden, Denemarken, Noorwegen, België, Zwitserland en Zuid Afrika. Meerdere telegrammen worden nog verwacht in de loop der dagen. (Aneta, 20.2).

Wie over de eerste prinses Marijke het een en ander zou willen lezen, moet zeker niet vergeten het interessante boek te nemen van Dr. C. J. Guibal getitelt „Johan Willem Friso en zijn tijd", daarin ziet men beter de achtergrond van het leven van de eerste prinses Marijke uit het huis van Oranje, toen het in Leeuwarden gevestigd was. Het boek laat ons medeleven met deze prinses in al het wel en wee dat zij doormaakte. Ook deze schrijver heeft gelijk Japikse in zijn geschiedenis over de Oranjes [illegible] Marijke.

ARUBA

De Feestelijkheden op Aruba ter viering van de geboorte van Prinses Maria Cristina.

Zijne Excellentie Gouverneur Dr. P. A. Kasteel met Gade vieren deze feestdag op Aruba en winnen de harten der Arubanen.

Grote feestvreugde en enthousiasme.

Men schrijft ons:

Was het Dinsdag feest op Curaçao, Woensdag was het ons zustereiland Aruba, die op enthousiaste wijze de geboorte van de nieuwe Oranjetelg op uitbundige wijze vierde.

Bevlagde straten, feestvierders nog in carnavalstemming van de vorige dagen, vrolijkheid en jubel overal die nog verhoogd werd door de aanwezigheid van den Landvoogd en Mevrouw Kasteel.

Een feestdag zoals alléén de Arubanen dat kunnen.

Woensdagmorgen vertrok Zijne Excellentie de Gouverneur van Curaçao in gezelschap van Mevrouw M. Kasteel en zoon Tom, de Kapitein Adjudant E. van de Laarschot, de Heren J. A. Correa, lid van de Raad van Bestuur; Mr. Dr. A. Desertine, de Gouvernementssecretaris Corver, Overste Dun, I. Bloch, P. Buis en J. van Dijk van de Profilti Filmmaatschappij met een speciale Lockheed 18 van Hato naar Aruba.

Om even na half tien landde de Lockheed op het Dakota-vliegveld te Aruba, waar Zijne Excellentie met gezelschap ontvangen werd door den waarnemend Gezaghebber, den Heer W. M. Schutte, Dr. A. Arends, Lid van de Raad van Bestuur; Dr. J. de J. Arends, Statenlid; V. Henriquez, Statenlid; Kapitein Van Erp, Frère Alphonse, H. Eman (Sjon Henny) Raad van Politie en W. Lampe, Voorzitter van het Feestcomité.

De Heer J. M. G. Eman (Sjon Fifi) ontving het gezelschap bij het Stationsgebouw, waar de leden van het feestcomité aan Zijne Excellentie werden voorgesteld. Na de officiële kennismaking reed het gezelschap in de gereedstaande auto's — de Landvoogd met den wnd. Gezaghebber aan het hoofd — naar de Gezaghebberswoning, waar enkele ogenblikken werd gerust.

Zijne Excellentie gaf de wens te kennen de plechtige dankdienst in de Protestantse kerk te willen bijwonen.

Bij aankomst aldaar werd de Hoge Gast door het Kerkbestuur ontvangen, waarna de dienst onmiddellijk een aanvang nam.

Ds. De Bont ging in deze speciale dankdienst voor en na het zingen van Psalm 376: Looft God, looft Zijn naam, hielde Ds. De Bont zijn preek, ontleend aan Psalm 72, O, God, geeft den Koning Uw rechten, die door alle aanwezigen met aandacht werd gevolgd. Vervolgens zongen de [illegible] pletten van het Wilhelmus, waarna de voorganger Gods zegen afsmeekte voor de Koninklijke Familie en in het biezonder voor de kleine Prinses Maria Christina.

Na afloop van deze plechtige bijeenkomst begaf het gezelschap zich wederom naar het huis des Gezaghebbers, waar de gastvrouw, Mevrouw Schutte, haar gasten een koele dronk aanbood.

Om half twaalf begaf Zijne Excellentie met Haar gezelschap naar het feestterrein ter bijwoning der volksspelen op het terrein tegenover St. Dominicuscollege, waar het gezelschap met belangstelling de verschillende spelen gade sloeg. Zijne Excellentie de Gouverneur had een zichtbaar genoegen en moedigde de jeugdige ringstekers, zaklopers en touwtrekkers op vrolijke wijze aan, terwijl de filmoperateurs druk doende waren tot het maken van vele opnamen, die binnen enkele dagen reeds in de bioscopen in ons Moederland zullen draaien.

Het was ook op het sportterrein dat Aruba de primeur kreeg, vóór Curaçao dus ten aanzien van de bekendmaking van de naam van de jong geboren Koninklijke telg. Met luider stemme deelde Zijne Excellentie het publiek mede, dat zo juist telegrafisch uit Nederland het bericht was binnengekomen, dat het Prinsesje Maria Christina zal heten, doch dat de verkorting „Marijke" zal woren gebezigd.

Nadat de Landvoogd geruime tijd op het sportterrein had vertoefd, vertrok men naar de woning van den Heer Schutte waar de lunch werd gebruikt.

Om half vier nam Gouverneur Kasteel het defilé van de Padvindster en Padvinders af, welke op keurige wijze voorbij marcheerden.

Dit defilé stond onder leiding van den Heer Milo J. Kroes en Mevrouw P. A. Smith.

Om vier uur hield de Landvoogd een zeer druk bezocht Openbaar Gehoor, waar zowel dames als heren aanwezig waren.

Namens het Feestcomité sprak de Heer W. Lampe en vervolgens Politie Raad en Statenlid Henny Eman; beiden betuigden in een eloquent betoog hun aanhankelijkheid aan ons Oranjehuis.

In een rede waarbij de uitgebreide historische kennis van den Gouverneur duidelijk naar voren kwam en welke aandachtig werd aangehoord, dankte Dr. Kasteel de beide sprekers voor de mooie woorden en zeide zeer zeker er voor te zullen zorg dragen, dat Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana en Prins Bernhard weten wat er leeft in de harten der Arubanen.

Hierna hadden de vele aanwezigen gelegenheid de Landvoogd en Mevrouw Kasteel te begroeten, die zich op minzame wijze met de vele aanwezigen onderhielden.

Hiermede was het officiële programma beëindigd.

De Gouverneur heeft veler harten veroverd door een gehele dag op Aruba te verblijven, temidden van haar zo gastvrije bevolking, wij hebben het oor te luisteren gelegd en [illegible] zulks [illegible] op prijs gesteld.

Tijdens een rondgang door Aruba's straten zagen wij de erepoorten en guirlandes, die in vele straten en op de Klip waren aangebracht. Vooral de Heer H. Kemmink van het Departement van Openbare Werken, komt de eer toe dit alles zo goed verzorgd te hebben; het is Kemmink, die een belangrijk aandeel had in de voorbereidende werkzaamheden, reden waarom wij hem speciaal noemen zonder evenwel de overige harde werkers tekort te doen.

Na een prettig en gezellig samenzijn, waarbij de Landvoogd de aanwezigen op prettige manier wist te onderhouden, was tegen acht uur de tijd gekomen om naar Curaçao terug te keren.

Op het Dakota-vliegveld werd den Landvoogd uitgeleide gedaan door dezelfde heren van de Commissie van Ontvangst, vermeerderd met Mevrouw Schutte en den Heer Hesseling.

Om kwart voor negen kwam het gezelschap weer op Hato terug, waar de Heer Van Balkom den Landvoogd en Mevrouw Kasteel namens de K.L.M. verwelkomde.

* * *

Vermelden wij nog, dat de opnamen, welke Dinsdag en Woensdag van de feestelijkheden zowel op Curaçao als Aruba door Profilti zijn gemaakt, dank zij de medewerking van douane-autoriteiten en K.L.M., reeds met het vliegtuig van gisteravond naar Nederland zijn verzonden, zodat deze filmopnamen vermoedelijk reeds Maandag in het filmjournaal worden opgenomen en van commentaren en muziek voorzien, in de bioscopen in Nederland zullen draaien en mogelijk reeds een week daarna hier zullen worden vertoond.

CURAÇAO

WIE IS DE GELUKKIGE?

1e prijs	14297
2e prijs	15412
3e prijs	1861
4e prijs	15199

ingezonden

buiten verantwoordelijkheid der Redactie

BRAVO K.L.M.

Enige tijd geleden werd door de Officieren en Onderofficieren van Infanterie Aruba, een bedrag bijeengebracht en werden hiervoor aangekocht 10.000 sigaretten, bestemd voor de Nederlandse militairen in Oost-Indië, als geschenk van Infanterie Aruba.

Genoemde sigaretten moesten worden gezonden aan de N.I.W.I.N. (Nationale Inspanning Welzijnsverzorging Indië) in Den Haag, voor doorzending naar Nederlands Oost-Indië en om deze zending te bespoedigen, werd een beroep gedaan op onze K.L.M. en niet tevergeefs.

De K.L.M. droeg ook het hare bij en vervoerde deze zending gratis van West naar Oost.

Onze hartelijke dank, ook mede nemens onze kameraden in Oost-Indië.

Wie volgt?

Infanterie Aruba.

Vis met de Vissen

door

FRANS VAN VENLO.

GEEN CUCHIBANU'S EN TOCH EEN MOOIE MIDDAG

Dodo, de torenwachter van het Zuiden en een visser bij uitstek, vertelde ons, dat je bij windstilte aan de Zuidpunt van Bonaire gemakkelijk in zee kunt. Dan ook kun je cuchibanu's zien, een kleine soort haai, die bij kalm weer in scholen langs de kust komt. Hij heeft er zelf nooit gezwommen uit angst voor die haaitjes, maar als wij erin gaan gewapend met een flinke harpoen, dan zal hij ons vergezellen. Hij vertelde er ons nog bij, dat hij de dieren vaak met een gewoon koraalsteentje tot dicht aan de kant gelokt had.

Wij hadden wel oren naar dit verhaal, temeer omdat het onze mening, dat er hier slechts vier soorten haaien voorkwamen, voor ons verklaarde. Dat moest iets bijzonders zijn. Later hebben we geleerd, dat er wel meer dan tien soorten voorkomen. We spraken meteen af, dat we eens zouden komen opdagen als het windstil was.

Een paar dagen hierna ontmoeten we Janchi, de Nestor onder de vissers. We polsen hem eens over die cuchibanu's. Cuchibanu's!? Cuchibanu's!' Zijn jullie van plan om naar de cuchibanu's te gaan!? Dan kom je niet meer terug; die beesten bijten maar in het wilde weg. Kleine gele haaitjes met een grote kop en een brede bek. Als je er een aan de lijn krijgt, bijt je van woede in de kiel van je boot. Dat zijn cuchibanu's! Vertrouw ze niet. Je kunt geen enkele lichtgekleurde haai vertrouwen, hoe lichter hoe gemener. De kring van ervaren vissers, die rondom hem heen netten zitten te boeten, stemmen allen met hun leider in: Van de cuchibanu's kom je niet levend terug. Ze schudden bedenkelijk hun hoofd.

Wat moet je daar nu van geloven. Dat zo'n beest te keer gaat als hij aan de lijn zit, is nog al logisch. Dat zou ik ook doen, en toch ben ik niet gevaarlijk. Hoe hoog mijn achting voor Janchi's kennis omtrent de vissen ook is, in dit geval hecht ik meer waarde aan het oordeel van Dodo; vooral als hij zelf nog meegaat, kan het gevaar toch niet groot zijn.

We wachten op een windstille dag. Het duurt weken voordat de wind gaat liggen en de hitte drukkend wordt. We krijgen een aanbieding om met een jeep naar het Zuiden te gaan. Het kan niet beter. Morgen om half drie. Afgesproken. Morgen breekt aan, maar ajakkes, er staat wind, en hoe hoger de zon klimt, des te sterker de wind wordt. Afgesproken is afgesproken en we gaan toch. Vier zwemmers en een toeschouwer. De jeep snort dat het een lust is.

Dodo kijkt verwonderd op. Jullie hadden gisteren moeten komen, vandaag is het geen weer. We moeten hem gelijk geven, maar wij zijn nu eenmaal geen torenwachters, die iedere dag voor het probleem staan hoe de 24 uren door te komen. We zijn al blij, dat we deze middag hebben kunnen vrijmaken. De zee is hier kwaad. Hoge rollers slaan bruisend en tierend op de kust kapot. Volgens Dodo staat er een sterke bovenstroom Noordwaarts en een onderstroom zeewaarts. Je wordt onherroepelijk medegezogen naar de volle zee. Dus je gaat niet met ons mee? Dios libra! Hij denkt niet aan. We smijten een paar stukken hout in het water om de stroom te controleren. De wind is zo krachtig, dat het eerste stuk hout terugwaait en voor onze voeten terecht komt. De andere plankjes drijven vrij snel naar het Noorden, maar blijven aan de kust. Wenul, dan zullen wij ook wel aan de kust blijven. Het verhaal van die kwade onderstroom zal wel meer op angst dan op ondervinding berusten. Even houden we krijgsraad. Resultaat: We gaan er in. Die „we" dat is André, een sergeant die specialist is in treffen steken, een nieuweling, en ondergetekende.

Caramba! kijk! kijk! Er passeert een donkerbruin gevaarte. Dicht aan de kust. Kijk! een vin boven water. Wat een beest! Wat is dat Dodo? Dodo weet het niet, maar trekt een ernstig gezicht. Daar is hij weer, hij komt terug. Door het vele schuim kunnen we moeilijk vaststellen wat het is. Onze gesprekken worden minder, ofschoon niemand voor den ander durft terug te krabbelen. Zo zijn wij mannen.

In volle wapenrusting binden we de strijd aan tegen de golven, hopelijk niet tegen het grote beest. We zetten ons schrap tegen de telkens weerkerende watermassa's, en schuiven voetje voor voetje vooruit. André en ik hebben ons bij Lac al eens geoefend in het zwemmen in ruwe zee. We kennen de klappen van de zweep. Voorover hellen, de golf nemen, en een voetje verder, totdat de beddingen tussen de golven zo ver van de boden verheven zijn, dat we erin kunnen zwemmen.

Oppassen, want niet alle golven zijn even groot. Daar komt een flinke aan, pats! hoepla! Onze recruut in het vak wordt ondersteboven geslagen. Hij krabbelt weer op, en zet door. Daar komt er een met een schuimkop. Klats! Pats! De sergeant zijn bril slaat af. Heren, ik ga niet verder! schreeuwt hij. O.K.! schreeuwen wij terug.

Wij vechten door. Heerlijk die kamp tegen een natuurelement! Het gaat best. Vooruit, erin! We zetten af, onze longen vol lucht, en zwemmen nu maar blindelings door die schuimende en bruisende watermassa. We worden teruggeslagen en dan weer meegezogen. Ik zie niets en weet niet hoe de anderen het maken, doorzwemmen, doorzwemmen. Ik kom vooruit, en bevind me spoedig in een regelmatig golvende zee. André duikt ook op, en samen gaan we genieten van de cakewalk. Op je qui vive zijn blijft het parool. Het gaat heerlijk. Daar komt een reus van een golf aan. We laten ons opnemen en bevinden ons eventjes boven op de heuvelrug van de golf om onmiddellijk daarna als nietige wezentjes te verzinken in een diep dal. Heerlijk, dat spel met het geweld van de zee. De schuimende kop van een golf is een kwade makker, daar moet je niet mee spelen; die geeft je een gevoelige klap tegen het gezicht. Vandaar dat we ze stelselmatig ontwijken, of hij moet zo klein zijn, dat je er boven uit kunt werken. Komt er een schuimkop op ons aangerold, dan waarschuwen we elkaar. Onder! We laten ons dan even zinken, maar vlak voordat het witte schuim ons wil afrossen, nemen we een duik.

Boven je hoor je dan een donderend lawaai en gesis. De wolk van duizenden luchtbelletjes snijdt het licht af, zodat je daar beneden zowat in het donker zit. Zijn ze opgetrokken, dan komen we weer boven, maar moeten soms onmiddellijk weer onder voor een volgende golf. Het water is vuil, het uitzicht slechts een paar meter. De bodem is dichtbegroeid met kleine zeeplanten, die wild op en neer wiegen. Een geluk, dat in deze moeilijke omstandigheden dat grote beest wegblijft. We kijken eens om, want, dat is waar ook, we hebben nog een compagnon. Ik ontdek hem niet. O, daar staat ie op de kant. Een golf heeft hem meegenomen en netjes op het strand neergezet.

Pats! Boem! Mijn bril staat scheef en er komt water in. Ik krijg een klap van een schuimkop. Dat komt van het omzien onder het ploegen. Nu uitmikken. Tussen twee hoge golven laat ik het water uit de bril lopen, en zet hem weer goed op.

We stevenen door. Wat verder van de kant leeft veel vis, klein grut. Merkwaardig is, dat al deze vissen veel donkerder gekleurd zijn nu ze op een donkere bodem leven. Zo'n doodgewoon kleinvisje herken je nauwelijks in zijn zondagse pak. Dit formaat vissen is evenmin als wij opgewassen tegen de stroom. Ook zij worden heen en weer gesleurd alsof het blaadjes waren.

Maar hé! verdraaid! Wat is dat? Wat overkomt me in 's hemelsnaam? De bodem is behekst! Een grote rotsblok met koraal begroeid komt met een vaart op me af en deinst even vlug weer terug. Een kuil naast me gaat op de loop! Ha-ha-hah! Ik moet lachen; dat is nu al de zoveelste keer, dat ik me door dit gezichtsbedrog laat beetnemen. Het is een doodeenvoudig verschijnsel. Ik bevind me op een vrij kale plek. De bodem ligt vol met algen en losgerukte plantentakjes, en deze gaan als een dik tapijt met de deining heen en weer. Ben je zelf nu ook onder, dan word je even hard meegesleurd als die plantenafval, en sta je ten opzichte daarvan stil, maar niet ten opzichte van de bodem. En als je dan niet heel aandachtig toeziet, krijg je de indruk, dat de bodem wegschuift, en jezelf stilstaat. Iedere keer als je er niet heel speciaal op let, vlieg je er telkens opnieuw weer in. Hoe vreemd en verrassend dit effect is, laat zich moeilijk door een pen beschrijven. Je moet het meemaken! je schrikt je dood.

Met al die sport zijn we ver van land geraakt, en ook ver Noordwaarts gedreven. Na kort overleg, tussen twee golven in, besluiten we aan wal te gaan en met de jeep naar de Rode Pan te rijden om daar nog wat kreeften te zoeken. We verzoeken de golven ons landwaarts te brengen. Armen uit elkaar en niet meer onderduiken. Een schuimkop recht tegen het achterhoofd slaat de bril niet licht af. Daar gaat ie. Rrrrroets!! Rrrrroets!! Rrrrroets!! Het gaat van een leien dakje. Alleen die lastige laatste loodjes. Ik word opgenomen en neergezet op een rotsachtige bodem. Ik sta, althans, dat denk ik: het terugvloeiende water neemt me weer mee. Dan komt er een grotere golf, en die zet me een eind verder. Nog wat krabbelen, en ik ben er. Na mij spoelt André aan, iets minder voorspoedig vanwege zijn zwemvinnen. Die dingen zijn nu eenmaal gefabriceerd om te zwemmen en niet om te lopen.

We hebben geen cuchibanu gezien, maar zijn niettemin hoogst voldaan over deze middag. Dat doen we nog een keertje!

Rapport Welvaartsplan

Slotbeschouwing

Aan het rapport der Professoren Dresden en Goudriaan ontlenen wij de slotbeschouwingen.

1) Dit rapport is het zoveelste, dat in de loop der tijden is opgemaakt en uitgebracht met betrekking tot een of ander onderwerp uit de economie van dit Gebiedsdeel. Het is ons bekend, dat veel rapporten zijn opgeborgen en soms besproken, zonder dat echter een merkbare invloed op de werkelijke economie het gevolg ervan is geweest. Wanneer er een omstandigheid is, die de kansen in dit opzicht voor dit rapport gunstiger maakt, is het ongetwijfeld het feit, dat wij het uitbrengen aan uw Stichting „Welvaartsplan Nederlandse Antillen 1946".

Deze Stichting toch is voor zover wij weten het eerste lichaam, dat representatief mag worden geacht voor alle groepen van belanghebbenden.

In uw Stichting zijn naast de Overheid, die reeds als vertegenwoordigster mag worden beschouwd van alle niet verder gedifferentieerde belangen, tevens alle belangrijke groepsbelangen vertegenwoordigd. Zowel de verschillende eilanden, als de verschillende bedrijfstakken nemen er aan het woord. Deze uiterst belangrijke vorm van samenwerking moet naar onze mening worden bestendigd. We begrijpen, dat uw Stichting niet kan optreden als uitvoerster van al wat wij in het voorgaande wenselijk hebben genoemd. Voor zover echter onze voorstellen uw instemming hebben, geven wij met nadruk in overweging, voor de uitvoering van elk onderdeel een lichaam in het leven te roepen, hetzij een N.V., dan wel een Stichting, waarin eveneens de volledige groepering van uw Stichting wordt teruggevonden.

Wanneer wij ons een biologische beeldspraak mogen veroorloven, dan zouden wij het willen zien, alsof uw Stichting de eerste cel is, waarvan de kern (Raad van Beheer) alle chromosomen bevat. Bij de verdere groei moet die kern zich delen, zodat opnieuw alle chromosomen in de nieuwe kernen worden teruggevonden.

Op deze wijze moge het lichaam groeien, dat uitvoering geeft aan wat u van onze voorstellen zoudt willen overnemen.

2) Met alle waardering voor de medewerking, die wij van zeer vele zijden hebben gehad, mogen wij toch niet onvermeld laten, dat wij grote moeilijkheden hebben ondervonden bij het verzamelen van de nodige documentatie. Van verscheiden rapporten en andere publicaties, die voor onze studie van belang bleken te zijn, kregen wij slechts kennis, doordat wij met vele mensen over de onderwerpen konden spreken. Het komt ons voor, dat een der belangrijkste maatregelen voor een verdere ontwikkeling van dit Gebiedsdeel gelegen is in het hier scheppen en onderhouden van een centrum van informatie. Een dergelijk centrum in Nederland is eveneens dringend nodig. Wij citeren met volle instemming de volgende zinsnede uit het rapport De la Try Ellis (blz. 43):

In aansluiting op bovenstaande opmerkingen over de Pers moet ook de aandacht worden gevraagd voor de noodzakelijkheid van een goede voorlichtingsdienst. Zoals de Staten van Curaçao zeer terecht hebben ingezien, dat er dringende behoefte bestaat aan een Curaçaose Voorlichtingsdienst in Nederland, zo mag Curaçao ook niet de noodzakelijkheid van een Nederlandse Voorlichtingsdienst in Curaçao over het hoofd zien.

Wat het hier te stichten centrum betreft, komt het ons voor, dat uw Stichting zou kunnen volstaan met de beschikking over iemand, die dit werk in nevenbetrekking verricht, geholpen door een bureaukracht gedurende enkele uren per week.

Voor het centrum in Nederland zal wellicht met voordeel gebruik kunnen worden gemaakt van de Economische Stichting West-Indië — Nederland. Deze zou dan liefst de medewerking moeten hebben van iemand, die dit gebiedsdeel uit eigen ervaring kent.

Tussen de leiding van het centrum in Nederland en die van het centrum in dit Gebiedsdeel dienen er voortdurend contact en overleg te bestaan.

Het spreekt vanzelf, dat de bedoelde centra voor informatie ook steeds ten volle en actueel gedocumenteerd moeten zijn. Dit geldt zowel voor publicaties als voor studies, voor behoefte aan personeel, voor beschikbaar propagandamateriaal, zoals brochures en films, reisbeschrijvingen, scheeps- en luchtverbindingen, industriële plannen en ontwikkeling, kortom men moet in Nederland snel en volledig alles kunnen vernemen, wat op dit Gebiedsdeel betrekking heeft en men moet hier snel en volledig antwoord krijgen op alle vragen, die men in het belang van dit Gebiedsdeel tot Nederland wenst te richten.

Was het vroeger, toen de briefwisseling tussen dit Gebiedsdeel en Nederland geruime tijd vroeg, in verhouding niet zo erg, wanneer de beantwoording van vragen hier of ginds ook vrij lange tijd vorderde, dit is tegenwoordig geheel anders. Men maakt ten volle gebruik van het sneller verkeer, dat de luchtpost mogelijk maakt, maar dan moet ook de behandeling van een brief, die in vier dagen over is, zo weinig mogelijk tijd vragen, anders gaat er veel te veel verloren van de verkregen tijdswinst.

3) Wij noemden boven onder de taak van de Curaçaose voorlichtingsdienst in Nederland ook het verstrekken van inlichtingen over de behoefte aan personeel. Het is evenwel niet mogelijk om alleen langs deze weg een doelmatige personeelsvoorziening te bewerkstelligen. Wij geven daarom in overweging, dat de Voorlichtingsdienst voor het vervullen van bepaalde vacatures zich in verbinding stelt met een of meer op dit gebied gespecialiseerde psychotechnische bureaux in Nederland.

4) Wij hebben toegezegd aan ons rapport een raming te verbinden van de tijd en de kosten, nodig voor het uitvoeren van de tweede etappe, de nadere studie van bepaalde onderwerpen als voorbereiding tot een definitieve uitvoering. Het spreekt vanzelf, dat een dergelijke raming een grote mate van onzekerheid bezit, maar toch willen wij naar ons beste weten onze toezegging gestand doen.

Liever dan in elk hoofdstuk een dergelijke raming op te nemen, geven wij in deze slotbeschouwingen een overzicht ervan. Wij onderscheiden nl. de volgende punten:

a) In Hoofdstuk II geven wij in overweging, dat uw Stichting een garantiefonds ter beschikking stelt voor het tijdschrift, bedoeld sub C punt 12. Het komt ons voor, dat een bedrag van 5 à 10.000 Curaçaose guldens in aanmerking zou komen.

b) In Hoofdstuk II gaven wij voorts in overweging, een medisch en sociografisch onderzoek van de bevolking der Bovenwindse Eilanden. De kosten van dit onderzoek zouden, indien men daartoe besluit, o.i. geheel ten laste moeten komen van de Overheid.

c) In Hoofdstuk III vermelden wij het noodzakelijk onderzoek ten behoeve van een regeling van de waterhuishouding. De kosten van dit onderzoek zullen, naar wij verwachten en als redelijk beschouwen, rechtstreeks ten laste komen van de Overheid.

d) In Hoofdstuk IV vermelden wij de wenselijkheid tot aanstelling van een landbouwkundige. Aangezien deze functionnaris in overheidsdienst zou treden, nemen wij de kosten hiervoor niet op onder de bedragen, die ten laste van uw Stichting zouden komen.

e) In Hoofdstuk V vermelden wij een hydrobioloog. Wat dezen deskundige betreft, maken wij onderscheid tussen een periode van voorbereidende studie en onderzoek enerzijds, en een eventueel daarop volgende blijvende aanstelling andererzijds. Het komt ons voor, dat de eerste periode behoort tot de werkzaamheden van uw Stichting en wij schatten, dat dit onderzoek tussen ƒ 20.000.— en ƒ 40.000.— zal kosten en zich zal uitstrekken over een periode van 1½ à 2 jaren. Indien de resultaten van het onderzoek een blijvende aanstelling wettigen, komen de verdere kosten redelijkerwijze ten laste van de Overheid.

f) In Hoofdstuk X hebben wij reeds vermeld, dat naar onze mening voor de uitvoering van de daarin genoemde plannen voor het toeristenverkeer, de vorm van een N.V. is te verkiezen. Uiteraard zal die N.V. ook de kosten hebben te dragen voor de verdere voorbereiding en uitvoering der plannen, zodat die niet ten laste van uw Stichting komen.

g) In Hoofdstuk XI geven wij in overweging een onderzoek te doen instellen naar de mogelijkheid van chemische industrieën. Wij schatten de duur van dit onderzoek op een jaar en de kosten op ƒ 10.000.— à ƒ 20.000.—, daarbij ervan uitgaande, dat de onderzoeker niet op Curaçao verblijf behoeft te houden.

h) Eveneens in Hoofdstuk XI wijzen wij op de noodzakelijkheid van een volledig mijnbouwkundig survey. Hoewel wij het schatten van de kosten hiervan bijzonder moeilijk achten, menen wij toch, dat deze zullen liggen tussen de ƒ 20.000.— en ƒ 40.000.—.

i) In deze slotbeschouwingen geven wij in overweging uw Stichting te voorzien van een permanent Bureau. Hoewel ook dit Bureau kosten zal vergen, geloven wij, dat de middelen daartoe niet geput moeten worden uit het kapitaal van uw Stichting, omdat het bedoelde Bureau een blijvend karakter zal dragen en behoort te worden gefinancierd door jaarlijkse bijdragen van Overheid en bedrijfsleven.

j) Resumerende komen wij dus tot een totaal bedrag ten laste van uw Stichting, liggende tussen ƒ 55.000.— en ƒ 110.000.—.

5) Hoewel onze opdracht zich uitdrukkelijk bepaalt tot de Nederlandse Antillen en hoewel wij weten, dat anderen zich bezighouden met overeenkomstige studies met betrekking tot Suriname, willen wij toch een korte opmerking wijden aan de betrekkingen tussen deze beide gebiedsdelen. Bleef die bij ons achterwege en ook bij degenen, die zich op Suriname concentreren, dan zou dit belangrijke punt ten onrechte geheel onbehandeld blijven. Wij willen erop wijzen, dat het belang èn van dit gebiedsdeel èn van Suriname èn van Nederland in Europa slechts erbij gediend kan zijn, indien er naar wordt gestreefd, het economische verkeer tussen Suriname en de Nederlandse Antillen zoveel mogelijk te bevorderen. Een tolunie tussen de beide gebiedsdelen komt daartoe het eerst in aanmerking.

De practische uitvoering van een samenwerking op economisch gebied wordt ten zeerste vergemakkelijkt door de regelmatige diensten van de K.L.M. Bij deze enkele opmerkingen ter zake moeten wij het in dit rapport laten.

6) Wij vertrouwen, dat u uit ons rapport de indruk zult krijgen, dat er allerminst aanleiding is tot een stemming van défaitisme op grond van het feit, dat de zo belangrijke olie-industrieën wel eens zouden kunnen verminderen in betekenis of zelfs geheel verdwijnen. Natuurlijk kunnen wij niet voorspellen hoe lang de tegenwoordige omvang zal voortduren. Dat onze indruk in dit opzicht gunstig is, willen wij niet verhelen, maar wij beseffen, dat op een dergelijke indruk geen programma mag worden gebaseerd van al of niet te treffen maatregelen. Het is echter duidelijk, dat men in geen geval behoeft te rekenen op een abrupt einde van deze industrieën. Niemand kan in ernst menen, dat dit gebiedsdeel op een zekere dag wakker wordende, zou moeten constateren, dat „de olie er niet meer is". Indien een enigszins belangrijke vermindering van de omvang der bedrijvigheid optreedt, die als voorbode moet worden beschouwd van een nog verdere inkrimping, dan wordt dit verschijnsel dadelijk bemerkt. In dit opzicht is het geregelde contact tussen de leiders dezer industrieën, de Overheid en het verdere bedrijfsleven van de grootste waarde. Het is zelfs niet ondenkbaar, dat op zeker ogenblik een gedeelte van de installaties der oliemaatschappijen, voor haar bedrijf overbodig geworden, met voordeel zou kunnen worden ingeschakeld in andere takken van bedrijf.

Maar hoe het ook moge lopen met de omvang van de olienijverheid in dit Gebiedsdeel, het blijft wenselijk de basis te verbreden, waarop het economische leven van de Nederlandse Antillen rust.

Mits men ten volle gebruik maakt van hulpmiddelen, die techniek en wetenschap bieden voor het onderzoek naar industriële mogelijkheden, achten wij een gezonde ontwikkeling van de economie van dit Gebiedsdeel volkomen bereikbaar. De medewerking van deskundigen buiten dit Gebiedsdeel, in het bizonder van deskundigen in Nederland in Europa, wordt ongetwijfeld van ganser harte verstrekt. De Instituten, die in Nederland bestaan ten behoeve van toegepast natuurwetenschappelijk onderzoek verenigd in de Organisatie TNO, zullen desgevraagd de volle medewerking verlenen. De financiële hulpmiddelen zijn in dit Gebiedsdeel op ruimere schaal aanwezig dan ooit tevoren het geval was. Er is geen sprake van, dat een ramp voor de deur staat; er is gelukkig een behoorlijke tijd beschikbaar voor volledig en grondig onderzoek en voor dergelijke voorbereidingen van wat ondernomen kan worden.

Moge een energieke en harmonische samenwerking tussen alle belanghebbenden dan spoedig leiden tot de verwezenlijking van wat voor dit Gebiedsdeel mogelijk is en tot het bestendigen van een behoorlijk welvaartspeil voor de tegenwoordige en toekomstige bevolking van de Nederlandse Antillen.

SURINAME

INDIFFERENTISME.

Indifferentisme is een gevaarlijke ondeugd. Zeker het is waar dat een boom van de ene kant bezien rood kan lijken en van de andere kant werkelijk bruin is, maar op principieel gebied is zwart zwart en wit is wit, en dat gaat niet samen. Tegenstellingen zijn er en die waren in Nederland prachtig te overbruggen door goede confessionele partijen op politiek gebied. Hoe jammer, dat de West dat niet inziet en indifferent wil blijven, „om de eenheid". Het blad schrijft naar aanleiding van een publicatie in het politieke blad „de Nieuwe tijd" het een en ander, vergetend dat sommige zich neutraal heten en niet zijn, anderen confessioneel willen zijn en dat mogen in het Vrije koninkrijk en er ook reclame voor moeten maken.

Die tegenstelling is er, doch niet overdrijven heren, dat heeft al zo veel schade gebracht. De West schrijft:

„Bepaald consequent is de redactie van dit blad ons inziens niet.

Terwille van de eenheid mogen de twee grote verenigingen niet aan politiek doen, maar zelf maakt men propaganda voor een bepaalde politieke partij.

Dat daardoor de tegenstelling Rooms en niet Rooms steeds scherper zal worden en er van eenheid dus geen sprake kan zijn doet er blijkbaar minder toe".